

**KORONCÓI
TULIPÁNOS NAPKÖZI
OTTHONOS ÓVODA
PEDAGÓGIAI PROGRAMJA**

Tartalom

1	Az intézmény alapadatai	3
2	Óvodánk bemutatása	3
3	Helyzetelemzés	4
4	Gyermekkép.....	4
5	Óvodakép.....	4
6	Óvodai nevelési alapelveink	4
7	Az óvodai nevelés feladatai.....	5
7.1	Az egészséges életmód alakítása, egészségfejlesztési terv	5
7.2	Az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés biztosítása.....	7
7.2.1	A befogadás	7
7.2.2	Szocializáció.....	8
7.2.3	Az értékelés és jutalmazás:	9
7.3	Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.....	10
8	Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai	11
8.1	Játék.....	11
8.2	Verselés, mesélés	13
8.3	Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	14
8.4	Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka.....	15
8.5	Mozgás.....	17
8.6	Külső világ tevékeny megismerése	20
8.6.1	Környezeti nevelési elveink:.....	20
8.6.2	A külső világ tevékeny megismerése	20
8.6.3	A külső világ téri, formai, mennyiségi megismerése	21
	Munka jellegű tevékenységek.....	22
9	A tevékenységekben megvalósuló tanulás	23
10	Az óvodai élet megszervezésének elvei.....	25
10.1	Személyi feltételek	25
10.2	Gyermekcsoportok szervezése	26
10.3	Napirend kialakításának elvei:	26
10.4	Hetirend	28
11	A fejlődés nyomon követése	28
12	Hagyományaink, ünnepeink	28
13	Az óvoda kapcsolatrendszere	29
13.1	Az óvoda és a család kapcsolata	29
13.2	Óvoda iskola kapcsolata	30
13.3	Óvodánk egyéb kapcsolatai	31
14	Az óvoda gyermekvédelmi feladatai	31
15	Sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelése	33
	1. sz. melléklet	35
16	Legitimációs záradék	37

1 Az intézmény alapadatai

Az intézmény OM azonosító száma:

Intézmény neve: Koroncói Tulipános Napközi otthonos Óvoda

Címe: 9113 Koroncó, Rákóczi u. 39.

Az intézmény alapító és felügyeleti szerve:

Koroncó Község Önkormányzatának Képviselő-testülete
9113 Koroncó, Rákóczi u. 48.

Az intézmény feladatellátási területe: Koroncó község közigazgatási területe.

Az intézmény jogállása: önálló jogi személy

Gazdálkodása: önállóan működő költségvetési szerv, pénzügyi gazdasági feladatait az önkormányzat Polgármesteri Hivatala látja el.

Az intézmény feladatai: Ellátja a 3 éves kortól a tankötelezettség teljesítéséig a gyermekek óvodai nevelését, a többi gyermekkel együtt nevelhető 3-6 éves gyermekek óvodai nevelését, az iskolaelőkészítést és az óvodai étkeztetést.

2 Óvodánk bemutatása

Óvodánk Koroncó községben található. Koroncó, ősidők óta lakott település, melynek jelenleg 2000-nél több lakosa van. Győrtől 15 km távolságra fekszik, földrajzilag a Kisalföldhöz tartozik. A község határában folyó Marcal folyó és a községet átszelő Bakony-ér kellemes, esztétikus természeti környezetet biztosít az itt élők számára. Az elmúlt évek telekkialakításainak következtében nőtt a lakosság létszáma, köztük a kisgyermekek száma.

Koroncón 1951-1960-ig csak időszakos, nyári óvoda működött, majd 1962-ig egy csoport, 1962-1989-ig két csoport, 1989-től pedig jelenlegi helyén, három csoporttal, 80 férőhellyel működik. Az intézmény rendelkezik tornateremmel, és saját kezelésű főzőkonyhával.

Szervezeti kereteit tekintve az óvoda 2006-ig önállóan, 2006-2007-ig a helyi iskolával közös igazgatás alatt működött. 2007-2013-ig Koroncó Község Önkormányzata a szomszédos Rábapatona Község Önkormányzatával közösen működtetett Intézményfenntartó Társulás keretében látta el fenntartói feladatit. 2013 júliusától Koroncó Község Önkormányzata újra önálló intézményként működteti óvodáját.

Munkánk két alappillére az egészséges életmódra nevelés és a mozgásfejlesztés. Fontosnak tartjuk a szabad játékot, mint a gyermek elsődleges és alapvető, az egész napját átszövő tevékenységet, mely által a legjobban fejlődik. Az anyanyelvi nevelést az egész nap folyamán megvalósuló, minden tevékenységet átható folyamatnak tekintjük.

A mindennapi pedagógiai munkában fontos helyet tölt be a külső világ tevékeny megismerése, a természet megszerettetése, védelme. Mindezek megvalósításánál figyelembe vesszük az életkori és egyéni sajátosságokat, ennek megfelelően gondoskodunk a közösségben végezhető sokszínű, minőségi tevékenységekről.

A megfelelő tárgyi és személyi feltételeinket folyamatosan javítjuk. A korszerű táplálkozást az egészséges életmód kialakítását, főzőkonyhánkon, változatos étlappal segítjük.

A gyermekek mozgásfejlesztését, mozgásigényének kielégítését, fizikai állóképességük, kondíciójuk növelését, korszerű, mozgásterápiás eszközökkel is felszerelt tornatermünkben, napközben a csoportszobai mozgásfejlesztő eszközökkel és környezetbarát fajtátekókkal, tornaszerekkel ellátott udvarunkon valósítjuk meg.

Nevelési programunk sikeres megvalósításának záloga: biztonságos környezet, szeretetteljes légkör, pedagógiai munkájukban folyamatosan megújuló óvodapedagógusok, szakképzett dajkák. Legfontosabb számunkra, hogy a gyermekeknek gondtalan óvodás éveket biztosítsunk, játékosan az életre neveljünk, megalapozzuk iskolai alkalmasságukat, együttműködve a családokkal.

3 Helyzetelemzés

Az 1998-ban íródott helyi program alapértékeit a továbbiakban is fontosnak tartjuk, de azóta sok olyan változáson ment át maga az óvodai nevelés szerepe, a község és a nevelőtestület, amely változásra ösztönzött bennünket.

Óvodai nevelésünkben megjelentek a HH, HHH gyermekek, akiknek ellátása a mai kor követelményeinek megfelelő változást követel. Intézményünk felvállalja az integrálható SNI gyermekek nevelését, ez szintén új szemléletet kívánt nevelőtestületünkől. Célunk, hogy lehetőségeinket kiaknázva a mozgásfejlesztést, és az egészséges életmódra nevelést előtérbe helyezve valósítsuk meg feladatainkat.

Újra önállóan működő intézményként megváltoztattuk a program struktúráját, igazodva az ONOAP rendszeréhez. A Helyi Pedagógiai Program lehetőséget teremt számunkra, hogy az évek során felhalmozódó további tapasztalatot beépítve a mindennapok gyakorlatába, teljesítsük az Alap program korszerű elvárásait. A program jelenlegi átdolgozása ezért vált szükségessé, mivel az intézmény átszervezésre került.

4 Gyermekkép

Az ember egyedi, mással nem helyettesíthető individuum és szociális lény egyszerre. A gyermek, fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. Tiszteletben tartjuk, hogy a gyermeknek sajátos, életkoronként (életkori szakaszonként), és egyéneként változó testi és lelki szükségletei vannak. Ennek tudatában szeretnénk boldog, kiegyensúlyozott, vidám, testi-, lelki-, környezeti harmóniában élő gyermekeket nevelni, akik nyitottak, jól kommunikálnak, képesek az együttműködésre.

Arra törekszünk, hogy előítéletek nélkül, minden gyermek számára biztosítsuk, hogy magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, meglévő hátrányai csökkenjenek.

5 Óvodakép

Óvodánkban a ránk bízott gyermekeket úgy neveljük, fejlesztjük, hogy valamennyi tevékenységük megfeleljen életkori és egyéni sajátosságaiknak, fejlődési ütemüknek. A családokkal együttműködve, a családi nevelés kiegészítéseként biztosítjuk a gyermekek mindenekfelett álló érdekének érvényesülését. Az óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő funkciókat az egészséges, biztonságos és derűs óvodai környezet megteremtésével teljesítjük ki. Változatos tevékenységi formák biztosításával a gyermeki személyiség sokszínű és differenciált fejlesztését valósítjuk meg, különös támogatásban részesítve a kiemelt figyelmet igénylőket.

Programunk a gyermek alapvető megnyilvánulási módjára a mozgásra, és alapvető tevékenységi formájára, a játékra alapozva szervezi a fő nevelési területeken végzendő feladatait. SNI gyermekek inkluzív nevelése.

6 Óvodai nevelési alapelveink

- A családi nevelés elsődlegességének tiszteletben tartása
- A gyermekek érdekei elsődlegesek, mindenekfelett állóak
- A gyermekeket elfogadó szeretet, tisztelet, megbecsülés vegye körül
- A nevelési folyamatban résztvevők egymás iránti bizalom és tisztelet elve
- Az óvodás korú gyermek védelme, esélyegyenlőségének biztosítása, jogainak érvényre juttatása a törvények adta eszközökkel, egyenlő hozzáférés biztosítása
- Az óvodapedagógus, és minden alkalmazott személyiségével hat, magatartása példa értékű a gyermek számára

- A pedagógiai fejlesztés alapja a gyermek fejlettsége, képességei, életkori sajátosságai
- Egyéni képességek differenciált kibontakoztatása (hátránykompenzálás, tehetséggondozás), a teljes személyiség fejlesztése mozgással, játékkal, örömmel végzett tevékenységekkel
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek számára a szükséges támogatás, nevelés, gondozás biztosítása
- Előítéletektől mentes nevelés biztosítása
- A pedagógusok folyamatos képzés-, önképzés-, önkontroll igénye
- Módszertani szabadság biztosításának elve

7 Az óvodai nevelés feladatai

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése. Ezen belül:

- Az egészséges életmód alakítása, egészségfejlesztési program
- Az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés
- Az anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

7.1 Az egészséges életmód alakítása, egészségfejlesztési terv

*„Szeresd egészségedet, mert ez a jelen.
Védd a kisgyermeket, mert ez a jövő.
Őrizd szüleid egészségét! – mert
A múlton épül fel a jelen és a jövő.”
(Bárczi Gusztáv)*

Célunk:

Az egészséges életre nevelés, az egészség megtartására, megerősítésére történő felkészítés. Az óvodás korú gyermekek élettani, életkori sajátosságait figyelembe véve tervezzük a gondozási tevékenységet, a mozgásigény kielégítésének feltételeit, az egészség védelmét. Környezettudatos magatartás megalapozása.

Egészségnevelési nevelési elveink:

- Óvodai nevelésünk teljes időtartamában az egészséges életmód, életvitel megalapozására törekszünk.
- Családokkal közösen szervezett programjainkat úgy alakítjuk, hogy lehetőséget adjanak a mozgás, egészséges életvitel népszerűsítésére.
- Az étlap, a felhasznált alapanyagok, az ételsorok megfeleljenek az egészséges táplálkozási ajánlásoknak, rendeleteknek.

Az egészségfejlesztés területei:

- testi egészség (gondozás, edzés, mozgás-fejlesztés)
- lelki egészség (értelmi fejlesztés, érzelmi biztonság)
- egészséges életmód, egészségvédő szokások kialakítása
- egészséges táplálkozás
- baleset megelőzés
- gyermekbántalmazás, erőszak megelőzése

Az óvodapedagógus feladatai:

- Folyamatos, rugalmas napirend kialakítása (minden gyereknek, mindenre jusson)

megfelelő idő, de a gyerekeket ne kelljen feleslegesen várakoztatni)

- A tisztálkodás módjának készségszintre juttatása, rendszeresség kialakítása (WC használat, kézmosás, fogmosás, fésülködés, öltözködés)
- Az időjárásnak megfelelő öltözködési szokások kialakítása, a szülők egyéni kívánságainak figyelembe vétele, szemléletük formálása
- A gyermekek testi komfortérzetének biztosítása
- Változatos napi és heti rend biztosításával a gyermekek mozgásigényének folyamatos kielégítése. Minden nap szervezünk mozgásos tevékenységet, kiscsoportban és középső csoportban heti 1, nagycsoportban heti 2 kötelező testnevelés foglalkozást. (részletesen lásd: Mozgás c. fejezetben)
- Időjárástól függően (köd, -5 fok, eső, viharos szél esetén nem) napi 1-3 órát a szabad levegőn tartózkodunk a gyerekekkel. Nyári időszakban lehetőség szerint a nap nagy részét a szabadban töltjük, megfelelő napvédelemmel.
- A gyermekek egészségének védelme, óvása, megőrzése, betegségek megelőzése, beteg gyermek elkülönítése, szüleinek értesítése
- Nyugodt légkör biztosítása a pihenéshez (szellőztetés, zene, simogatás, alvókák otthonról, egyéni alvásigény figyelembe vétele, segítségre kész állapot)
- Kulturált étkezés szokásainak megismertetése, segítése, gyakoroltatása. Az étkezéseknél törekedni kell a családiasságra (erőltetéstől mentes, vidám légkörben, kóstolásra ösztönzés, önkiszolgálás, szokásrendszer ésszerű, belátáson alapul) Az étkezések közben az ételek összetevőinek, azok egészségre gyakorolt hatásának megismertetése a gyerekekkel.
- A gyermekek egészségének erősítése, vitaminszükségletének pótlása, éven át szervezett gyümölcs és zöldségnapokkal
- A gyermekek megismertetése új ízekkel, ételféleségekkel, alkalmakat teremteni arra, hogy maguk is részesei legyenek egy-egy ételféleség, tízórai összeállításában, elkészítésében (saláták, gyógyteák, stb.)
- Az intézmény saját kezelésű főzőkonyhája kövesse a gyermekétkeztetés normáit, előírásait
- A szülők szemléletének formálása az egészséges táplálkozás, betegségek megelőzése, mozgásfejlődés, mozgásfejlesztés témákban
- Egészséges, biztonságos, esztétikus környezet megteremtése és folyamatos biztosítása a gyermek belső és külső életterében egyaránt
- Kiszűrjük és elhárítjuk a veszélyforrásokat.
- Megalapozzuk a segélynyújtói szemléletet a gyermekekben.
- Megfelelő szakemberek bevonásával - a szülővel, pedagógussal együttműködve - speciális gondozó, prevenció és korrekció testi, lelki nevelési feladatok ellátása.
- A szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek segítése, egészséges életvitel igényének kialakítása, elhanyagolás, gyermekbántalmazás jeleit tapasztalva, jelzés védőnőnek, gyermekorvosnak, családgondozónak.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- A gyermeknek belső szükségletévé válik a tisztálkodás igénye, s ezt megfelelő technikával teszi
- Önállóan, szükségleteinek megfelelően használja a wc-t, mosdót, zsebkendőt, a környezet rendjének megőrzése mellett
- A kulturált étkezés alapvető szokásait gyakorolja, evőeszközöket biztonságosan használja

- Az időjárás és öltözködés összefüggéseit felismerve önállóan, megfelelő sorrendben öltözik, személyes holmiját rendben tartja
- Szeret mozogni, testi képességei fejlődnek, egészségi állapota megfelelő, életkorának megfelelően edzett

7.2 Az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés biztosítása

„Szentnek kell tartanunk a gyermek érintetlen lelkét, amit abba ültetünk minden próbát kiálljon.”
(Kodály Zoltán)

7.2.1 A befogadás

Célunk:

Olyan módszerek, eljárások alkalmazása, amelyek megkönnyítik a gyerekek alkalmazkodását a megváltozott körülményekhez, biztonságot és nyugalmat adnak. Megkönnyíteni a szülőktől való elválást, a bölcsődéből, családi napköziből érkezőknek biztosítani a viszonylagos folyamatosságot. Megismertetni a gyerekeket az új környezetükkel, törekedve arra, hogy eközben érzelmi bázist találjanak bennünk, óvónőkben.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A gyermekek érzelmi biztonságának kialakítása, folyamatos befogadás
- Az óvónők és a szülők kapcsolatának kiépítése, az óvónő és gyermek érzelmi kapcsolatának megalapozása
- A nevelési év kezdete előtt megtartott szülői értekezleten az óvónők megismerkednek a szülőkkel, tájékoztatást adnak a szülőknek az óvoda napi életéről, bemutatják az óvodai nevelés törekvéseit, egyeztetik az óvodakezdés ütemezését.
- A csoportban dolgozó óvónők-dajka, közösen készülnek az új gyermekek befogadására: a csoportszobák berendezése, dekorálása, játékok előkészítése, óvodai jelek előkészítése, környezeti feltételek biztosítása.
- A csoport feltöltésénél azt a sorrendet követi, hogy először az előző kiscsoportból átjövő gyerekek (őket már az előző nevelési év végétől igyekeznek megismerni az óvónők), és a bölcsődéből, családi napköziből érkező gyerekeket fogadják, illetve akinek szülei dolgozni kezdenek, rövidebb idejük jut az anyás beszoktatásra, majd utána érkeznek a családból jövő gyerekek.
- Kiemelt figyelmet kell fordítani arra, hogy pozitív érzelmi hatások ériék őket
- Az óvodapedagógus-gyermek, gyermek-dajka, gyermek-gyermek kapcsolatot pozitív attitűd jellemezze az első pillanattól
- Az anyás beszoktatás során a szülő addig maradhat, amíg azt a gyermek, a szülő, a körülmények igénylik.
- Szeretetteljes magatartással, fokozott törődéssel, az egyéni bánásmód érvényesítésével alakítani az érzelmi kötődést.
- Közös játékokkal, élményekkel, kooperatív magatartással a gyermek beilleszkedő-, és alkalmazkodó képességét erősíteni
- Kiemelt figyelmet igénylő gyermeknél különösen fontos az óvoda együttműködése speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel

A befogadási időszak során megfigyeljük, és írásban rögzítjük, hogy a gyermek:

- hogyan szokta meg az új környezetet
- hogyan reagált a szülőtől való elválásra

- milyen volt a játéka
- hogyan alakult a kapcsolata az óvónővel, dajkával
- hogyan illeszkedett be az óvodai élet ritmusába
- mi okozott számára örömet vagy nehézséget
- hogyan reagált a gyerekekre

7.2.2 Szocializáció

Célunk:

A gyermek családi életének hátterét megismerve és tiszteletben tartva olyan gyermekek nevelése, akikben kialakulnak a társas együttléthez szükséges akarati és erkölcsi tulajdonságok. Derűs, vidám, élményekben gazdag, szeretetteljes, érzelmi biztonságot adó óvodai légkör és kapcsolatrendszer kialakulása, amelyben a gyermekek a közösség normáit elfogadva képesek egyéni érdekeik, pozitív tulajdonságaik, képességeik minél teljesebb kibontakoztatására.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében speciális fejlesztéssel, egyéni szükségleteknek megfelelő pedagógiai eljárások alkalmazásával, valamint szükség esetén megfelelő szakember közreműködésével az esélyegyenlőség biztosítása.

Az óvodapedagógus feladatai:

- a gyermekek közötti kapcsolatrendszer bővítése, társas szükségleteik kielégítése
- a szociális érzékenység fejlesztése
- az erkölcsi és akarati tulajdonságok alakítása
- az óvodapedagógusok, dajkák, és az intézmény összes dolgozójának a kommunikációja, bánásmódja, viselkedése modellértékű legyen
- arra törekedjünk, hogy a gyermekekkel igazságosan és differenciáltan, egyéni sajátosságaikhoz igazodva bánjunk, megtalálva minden gyermekben azt az egyedi képességet, pozitív tulajdonságot, amely a fejleszthetőség alapját képezi
- az óvodapedagógus a gyermekekkel megéretteti, később elfogadtatja, mit miért tart helyesnek, illetve utasít el
- kialakítjuk a társakkal való együttjátás, egymáshoz való alkalmazkodás normáit
- a gyermekeket a különbözőséggel elfogadására, tiszteletére nevelni
- segítjük az én tudat alakulását, segítjük az én érvényesítő törekvést
- fejlesztjük a gyermek önmagához való viszonyát, énképét, önismeretét, önértékelését (változatos, érdekes, játékos feladatok végzése közben)
- megismertetjük és gyakoroltatjuk a gyerekekkel a kultúrált érintkezési formákat
- kialakítjuk a gyermekek pozitív érzelmi viszonyulását az óvónő által közvetített szabályokhoz, értékekhez és a fejlesztő tevékenységhez
- erkölcsi tulajdonságok fejlesztése a nevelési helyzetek tudatos kihasználásával
- fejleszteni a gyermek akaratát a pozitív erkölcsi érzelmek kialakításával, szabálytudat erősítésével a játéktevékenység és a versenyjátékok során, a különböző feladathelyzetekben, a munka jellegű tevékenységekben
- megismertetjük a gyermekekkel szűkebb és tágabb környezetüket, amely a szülőföldhöz való kötődés alapja

7.2.3 Az értékelés és jutalmazás:

Célunk:

A gyermek helyes megnyilvánulásainak kialakítása, pozitív motiváció biztosítása.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Az értékelést fontos személyiség és közösségalkító tényezőként alkalmazza.
- Az óvodában a pozitív értékelés az elsődleges: a jutalmazás és ennek előlegezett formája, a biztatás. Ezzel erősíti leginkább a gyermek helyes megnyilvánulásait, és ezzel alakítja ki a pozitív motivációkat.
- Az óvodában alkalmazott jutalmazás a verbális és nonverbális kifejezések, és kommunikációs eszközök, érzelmek kifejezése, kiemelt-megtisztelő feladatadás, kedves tevékenység biztosítása.
- A jutalmazás mindig konkrét, a gyermek számára érthető, a társak számára is motiváló hatású. Tárgyi jutalmazást nem alkalmaz.
- A fegyelmező intézkedések az életkori sajátosságokból fakadóan mindig a pozitív irányba ható mintaadás, áttétel, motiválás, megbeszélés, szélsőséges esetben tevékenység megállítás.
- Elkülönítés (csoport területéről), étel, tárgy vagy szeretetmegvonás nem alkalmazható. Mindig a gyermek viselkedésének közösségellenességére irányul, a pillanatnyilag adott magatartást ítéli el és nem a gyermeket.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- Jól érzi magát az óvodában csoporttársaival és a csoportban dolgozó felnőttekkel
- Örül a közösen elért sikereknek, kialakul a közösségi-tudat az én-tudat mellett
- A csoport kialakult szokásrendszerét betartja
- Képes a kapcsolatteremtésre, együttműködésre
- Hangulata vidám, közvetlen, érdeklődése sokoldalú
- Az udvariassági formák betartásával kommunikál
- Önbizalma megfelelő
- Feladat és szabálytudata kialakult
- A konfliktushelyzeteket társaival megfelelően kezeli
- Képes a különbözőségek elfogadására, tiszteletére
- Ismeri, tiszteli és védi szűkebb és tágabb környezetét
- Az érzelmileg labilis gyermek nyitottabbá válik

7.3 Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

„Nem elég magyar anyanyelvűnek születnünk,
Tanulnunk kell magyarul a síríg.”
(Nagy László)

Célunk:

Változatos tevékenységformákon keresztül a gyermekek megismerkedése természeti és társadalmi környezetükkel, melynek segítségével képesek lesznek eligazodni az őket körülvevő világban, fejlődnek értelmi és anyanyelvi képességei. Mindez spontán érdeklődésére és ösztönös tudásvágyára, kíváncsiságára, élményeire alapozva az egyéni sajátosságokat figyelembe véve, cselekvésbe ágyazva történik. Az anyanyelvi nevelés során a magyar nyelv szeretetének, megbecsülésének kialakítása, továbbá a természetes beszéd és kommunikációs kedv ösztönzése, fenntartása.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, gondolkodás, beszéd és kommunikáció) és a kreativitás fejlesztése.
- Minél több érzékszervre ható tapasztalatszerzést, megfigyelési lehetőséget biztosít a gyermekeknek. Sokoldalúan fejleszti az auditív, vizuális, taktilis érzékelésre épülő képességeket.
- A gyermek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása.
- Az önkéntelen figyelemtől és a spontán emlékezettől a szándékos megfigyeléshez és emlékezetbe véséshez, felidézéshez vezető utat sok játékos tevékenységgel segíti elő, az emlékezet, szándékos figyelem terjedelmét növeli.
- Fejleszti a képzeletet és fantáziát sok valós élmény nyújtásával, mesehallgatással és játék biztosításával.
- Az anyanyelvi nevelést valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítja. A személyes példa, a helyes minta adása kiemelt jelentőségű.
- Nyugodt, kiegyensúlyozott, szeretetteljes csoportlétkör kialakításával eléri, hogy a gyerekek szívesen, bátran beszélnek, kérdeznek a társaiktól, felnőttektől egyaránt.
- A kommunikációs képességeiben gyengébben fejlődő gyermekeket szükség esetén logopédushoz, pszichológushoz irányítja, differenciál
- Szakmai kapcsolattartás a logopédussal, gyógypedagógussal.

Fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról, természeti és társadalmi környezetéről, felismeri az összefüggéseket
- Probléma helyzetben törekszik a megoldás keresésére, kreativitása megmutatkozik
- Képes időrendiséget felállítani
- Néhány mesét, verset, mondókát képes emlékezetből felidézni, rövid történetet, szöveget visszamondani
- Képről mondatokban beszél
- Beszédének tagoltsága, hangsúlya megfelel anyanyelvünk követelményeinek
- Bátran, szívesen kommunikál társaival és a felnőttekkel
- Szókincse korának megfelelő
- Jól használja a metakommunikációs eszközöket
- Gondolatait, élményeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő

tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni

- Tisztán ejti a hangokat

8 Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai

Az óvodai élet tevékenységi formái:

- Játék
- Verselés, mesélés
- Ének-zene, énekes játék, gyermektánc
- Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka
- Mozgás
- A külső világ tevékeny megismerése
- Munka
- Tanulás

8.1 Játék

*„Csináljon bármit, ami nyitogatja szemét és eszét,
szaporítja tapasztalatait. Ő azt hiszi csak játszik.
De mi tudjuk, mire megy a játék. Arra, hogy e világban
otthonosan mozgó, eleven eszű, tevékeny ember váljék belőle.”
(Varga Domonkos)*

Helye a nevelés folyamatában:

„A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, s így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A játék a kisgyerek elemi pszichikus szükséglete, melynek mindennap visszatérő módon, hosszantartóan és lehetőleg zavartalanul ki kell elégülnie. A kisgyermek a külvilágból és a saját belső világából származó tagolatlan benyomásait játékában tagolja. Így válik a játék kiemelt jelentőségű tájékozódó, a pszichikumot, a kreativitást fejlesztő és erősítő, élményt adó tevékenységgé. A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az élményszerű, elmélyült gyermeki játék kibontakozását. Az óvodában előtérbe kell helyezni a szabadjáték túlsúlyának érvényesülését. A játék kiemelt jelentőségének az óvoda napirendjében, időbeosztásában, továbbá a játékos tevékenységszervezésben is meg kell mutatkoznia.”

Célunk:

Az örömteli játék adta lehetőségek kiaknázásával a gyermekek teljes személyiségfejlődésének, pszichikumának, kreativitásának, és a differenciált képességfejlesztésének megvalósulása. Testi, szociális, értelmi és kommunikációs képességei, akarat tulajdonságai, érzelmi viszonyulásaik, viselkedésük, alkalmazkodóképességük fejlődése, mely során érvényesül a gyermekek szabadsága, önállósága.

Az óvodapedagógus feladatai:

- **Játékra ösztönző légkör megteremtése:** Jót játszani csakis biztonságérzetet adó, derűs, szeretetteljes légkörben lehet. Ilyen helyen a gyermek egyéni vágyait, ötleteit a kötetlen játéklehetőségekben szabadon megvalósíthatja, módja van megválasztani a játékhoz szükséges társat, eszközt egyaránt. Az óvodapedagógus feladata megteremteni azokat a feltételeket, melyek kedvezően hatnak az igazi, szabad, játék

kialakulására, formáinak, tartalmának gazdagítására, amelyek ösztönzik a gyermekeket, általuk játékok sokoldalúvá válik.

- **Játszóhelyek kialakítása:** a különböző jellegű játékokhoz különféle játékokra csábító, állandó és ideiglenes, a gyerekek eltérő igényeit kielégítő játszóhelyek kellenek. Vannak gyermekek, akik félrehúzódva, nyugalmasan szeretnek játszani, de maradjon szabad tér az énekes játékokhoz, egyéb, nagyobb mozgást igénylő játékokra is. Az óvoda udvara minden évszakban gazdagon kínálja a változatos tevékenységek lehetőségét. Az udvari játék a tevékenységek körének bővülését, a gyermekek játékainak gazdagítását, kibontakozásának lehetőségét jelenti, mely az óvónőre speciális körülmények között, de ugyanazon feladatokat rója, mint a csoportszobában.
- **Megfelelő játékeszközök biztosítása:** A tartalmas és fejlesztő játékeszközöket a csoport összetételéhez és igényeinek megfelelően (költségvetésben tervezettek szerint) pótolja, bővíti, cseréli, karbantartja. A választásban tükröződnie kell az óvónői igényességnek. Fontos, hogy igazodjon a gyermekek életkorához, az egyes gyermekek játékszükségletéhez, segítsék elő a sokoldalú fejlődést, fantáziálásra, gondolkodásra, problémamegoldásra serkentsenek. A gyermekek számára jól látható és elérhető helyen kell tárolni, hogy felkeltsék az érdeklődésüket. Legyen lehetőleg minél több természetes anyag a csoportszobában (kavics, termések, magok, faanyag, textíliák, ruhák). A csoportszobában is használható mozgásos játékok biztosítása (mászóhenger, füles labda, trambulín, bokszz zsák). A szülők szemléletformálása: tanácsok otthoni játékvásárláshoz.
- **Megfelelő idő biztosítása:** az óvodás az óvodába játszani jön. Ezt szereti, ez a dolga, domináns szükséglete. A napirend megfelelő kialakításával kell biztosítani a hosszantartó, zavartalan játékidőt. Főbb kereteit megtartani, hisz a naponta azonos időpontban és intervallumban való ismétlődés nyugalmat, folyamatosságot, támaszt biztosítanak.
- **Élményszerzési lehetőségek biztosítása:** Az óvodai élet legyen minél élménygazdagabb, hiszen ettől tud színesedni, gazdagodni a gyermek játéka. Az élményekkel feltöltött gyermekek mindig jobban készen állnak a játékokra, könnyebben is találják játékok témáját. A jó hangulatú, közös tevékenységei a csoportnak (kirándulás, mézeskalácssütés, mesehallgatás, mesejáték) élménnyé válik, később játék formájában újra él.
- **Az óvodapedagógus tudatos jelenléte:** Az óvónő fogadja el a gyermek szabályait, hagyjuk cselekedni, saját elgondolása szerint választani, biztosítsuk önállóságukat, a szabad kezdeményezést. Az óvodapedagógus utánozható mintát ad a játéktevékenységre, majd amikor a szabad játékfolyamat már kialakult, bevonható társ marad, segítőtve lesz, ha a játékfolyamat elakad. Figyelnünk kell őket játék közben beleélőn, együtt érzően. Az adott helyzet, az adott gyermek, az adott játékszituáció megértése, átélése alapján lehet eldönteni, hogy milyen mértékben, hol van szükség az óvónőre. Konfliktusaikat is megértéssel, személyre, helyzetre szabottan kell megoldani. Fontos hozzá az óvodás érzelmi életének ismerete, a gyermekismeret. Így érthetjük meg játékokat. Barkácsolni az óvónőtől tanulnak a gyerekek. Az így készült eszközökkel gazdagodhat játékok, ösztönzést kapnak, ők is képesek lesznek alkotni. Mese-vers élményeiket szívesen eljátsszák, dramatizálják. Ehhez kéznél kell lenni az eszközöknek a gyerek számára (ruhák, kiegészítők, bábok). A szerepjátékok során megtanulnak a gyermekek szabályokat elfogadni, megtartani, azokhoz alkalmazkodni, az ezeknek való megfelelés szándéka teremti meg a szabályjáték feltételeit. A játék öröme a szabály betartása adja, spontaneitása a szabály önkéntes vállalásában érvényesül. Fontos a játékok jó megválogatása, megkívánja a felnőtt irányítását, jelenlétét. Észre kell venni a gyermek játékfejlődésének megtorpanását, meg kell keresnünk ennek az okát.

Fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- Játéka elmélyült, kitartó
- Képes szerepvállalásra
- Egyszerűbb játékszereket önállóan is készít, barkácsol, a rendelkezésre álló anyagokat, eszközöket használja játékában
- Alkalmazkodik a játék szabályaihoz
- A játékeszközökre vigyáz
- Az egyénre szabott játékfejlesztés hatására a SNI gyermekek lemaradása is csökken

8.2 Verselés, mesélés

„Mesével indul az olvasóvá nevelés. Nem lesz jó olvasó az, aki nem hallgatott elég mesét.”

(Vekerdy Tamás)

Helye a nevelés folyamatában:

„Az érzelmi biztonság megadásának s az anyanyelvi nevelésnek egyaránt fontos eszközei a játékos mozgásokkal összekapcsolt mondókák, dúdoló, versek. A magyar gyermekköltészet, népi hagyományok jó alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese a gyermek érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének legfőbb segítője. A mindennapos mesélés, mondókázás, verselés a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme.”

Célunk:

A gyermekek életkorának megfelelő irodalmi anyag válogatásával, átadásával, a népmesék, népi mondókák iránti érdeklődés felkeltésével, az anyanyelv szépségének felfedeztetése, érzelmi, esztétikai, erkölcsi, értelmi fejlődés elősegítése.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A felhasznált irodalmi anyagok igényes összeállítása az életkori sajátosságok és a környezeti témakörök figyelembevételével
- Elsősorban a magyar népi, illetve műalkotásokból válasszunk, ezen túl a mai kortárs irodalmi művekből
- Ügyel a szavak pontos, tiszta ejtésére, hangsúlyozásra, a mondókázást mindig mozgáshoz, játékhoz kapcsolja
- Meséléshez, verseléshez megteremti a megfelelő nyugalmat (hely, szokások)
- A napi tevékenység során az óvónő többször is mondhat mondókát, verset, mesét, kitalált történetet, a nagyobb gyerekekkel minden alkalmat ki kell használni a kiolvasók, versek ismételtetésére
- Többszöri mesehallgatás után, a nagyobb gyerekekkel a mesét dramatizálva is feldolgozza, hogy szókincsük, kifejezőmódjuk bővüljön.
- A gyermek számára szükséges eszközöknek (ábrázolás eszközei, dramatizálás eszközei, képeskönyvek, bábok) bármikor elérhetőnek kell lenni.
- A könyvek szeretetére, megbecsülésére nevel
- Nagyobbaknak könyvtárlátogatás szervez
- A mese szerepének, fontosságának megismertetése a szülőkkel

- Az ingerszegény környezetből érkező gyermekekre fokozott figyelem fordítása, differenciálás

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- Szereti, kéri a mesét, verset
- Néhány mesét, verset, mondókát képes emlékezetből felidézni, rövid történetet, szöveget visszamondani
- Folytatásos mesék, verses mesék, meseregények cselekményeit nyomon követi, képes bonyolultabb mesék megértésére
- Képről mondatokban beszél
- Beszédének tagoltsága, hangsúlya megfelel anyanyelvünk követelményeinek
- Bátran, szívesen kommunikál társaival és a felnőttekkel
- Szókincse korának megfelelő
- Használja a metakommunikációs eszközöket
- Gondolatait, élményeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni
- Tisztán ejti a hangokat
- A családban a szülői mesélés gyakorisága növekszik, mindennapossá válik
- Az ingerszegény környezetből érkező gyermek lemaradása csökken

8.3 Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

*„Nem lehet egészen boldog ember,
akinek nem öröm a zene.
Erre az örömrre azonban tanítani kell az
embereket, mert maguktól nem jutnak el odáig.”
(Kodály Zoltán)*

Helye a nevelés folyamatában:

„Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét. A népdalok éneklése, a gyermek néptáncok és népi játékok, a hagyományok megismerését, továbbélését segítik.” Általa fejleszthetők a nagymozgások, az egyensúlyérzék, a testséma, a keresztcsatornák működése, a térbeli viszonyok észlelése.

Célunk:

Ének-zene iránti érdeklődés felkeltése néphagyományaink közvetítésével, örömteli komplex tevékenységek által a zenei anyanyelv megalapozása, zenei ízlés és esztétikai fogékonyság kialakulása.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Megfelelő légkör, érzelmi motiváltság biztosítása, élménynyújtás
- A gyermekek életkorának, egyéni érdeklődésének megfelelően tudatos mondóka és dalanyag kiválasztásával segítse elő az érdeklődés felkeltését, az ismeretek elmélyítését (fejlesztési tervek egymásra épüljenek)
- Az óvodapedagógus folyamatosan bővítse zenei ismereteit
- Segítse a hagyományok megismerését népdalok, népzene, népi gyermekjátékok, néptánc segítségével
- Az óvónő használjon változatos módszereket, lehetőleg egy hangszeren jól és biztonságosan játsszon, mutasson jó példát a gyermekeknek a tiszta énekléssel és szövegkiejtéssel
- A gyermekek nyelvi képességeinek fejlesztése mondókával, gyermekdalokkal és a zenei képességfejlesztő játékokkal
- Zenei alkotó fantázia fejlesztése
- Ügyeljen arra, hogy a dalanyag a gyermekek értelmi és fizikai adottságainak megfelelő, kis hangterjedelmű, C - C' magasságú legyen
- A zenei nevelést az 5-7 éves korú gyermekek számára heti 1 alkalommal kötött jelleggel szervezi, a többi korosztálynak kötetlenül
- Az ünnepeket színesítse a felnőttek igényes zenei előadása
- A gyermekek egyéni képességeinek kibontakoztatása, fejlesztése, differenciált foglalkoztatás (felzárkóztatás, tehetség gondozás)
- A zenehallgatási anyag megválasztásánál vegye figyelembe a nemzetiségek kulturális értékeit
-

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- Tud dallamot vagy ritmusmotívumokat egyénileg visszaénekelni, visszatapsolni.
- Tud néhány dalt tisztán, helyes szövegkiejtéssel egyedül énekelni.
- Tud társaival térformákat kialakítani, a közös játékban örömet leli.
- A zenei fogalmakat ismeri és alkalmazza.
- Megkülönbözteti az egyenletes lüktetést a dal ritmusától
- Felismeri néhány hangszer hangját, maga is képes ütőhangszerrel kísérni az éneklést.
- Az átlagostól eltérő fejlődési ütemű gyermekek képességei is megfelelően alakulnak.

8.4 Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

*„Jön előre Egyenes,
Vele szemben Görbe.
Miért járnak egyenest,
Miért nem járnak körbe?”
(Zelk Zoltán)*

Helye a nevelési folyamatban:

Egész nap lehetőséget kell biztosítani az ábrázoló tevékenységekre. Maga a tevékenység a fontos, valamint az igény kialakítása az alkotásra, a kreatív önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására, és az esztétikai élmények befogadására.

Célunk:

A gyermeki személyiség fejlesztése népművészeti elemekkel, esztétikus tárgyi környezettel. Jókedvvel végzett tevékenység közben a gyermekben a külső világot megismerő képesség, az ebben való tájékozódás, kreativitás, befogadó képesség kialakulása. Képi-plasztikai kifejezőképességük, színeképzetük, esztétikai igényességük, finommotorikájuk fejlődése.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Igényes, mértéktartó, esztétikus környezet kialakítása
- A gyermekek alkotó-alakító, sokszínű tevékenységéhez zavartalan feltételek biztosítása, a szervezeti forma megválasztásával a rugalmasság, folyamatosság elvét alkalmazza.
- Változatos, különböző technikákra alkalmas, jó minőségű eszközök folyamatos biztosítása.
- A mintázási kedvet különböző természetes anyagokkal, kiegészítőkkal növelni (termések, magok, növények).
- Szokások, szabályok kialakítása, rögzítése, a gyermekek bevonása az eszközök előkészítésébe, tisztántartásába, elrakásába.
- Odafigyelés a helyes ceruzafogás kialakítására.
- Tevékenység iránti vágy felkeltése, változatos élmények biztosítása.
- Különböző technikák alapelemeinek, eljárásainak bemutatása, gyakorlása.
- Minden gyermek saját elgondolása szerint alkothassa újra élményeit életkori és egyéni fejlettségi tempójának megfelelően.
- Az egyéni bánásmód, a fokozatosság, és a komplexitás elvének figyelembevétele a tevékenységek irányításakor.
- Nagyobb gyermekekkel (amennyiben mód van rá), kiállítás látogatást szervez.
- A gyermekek valamennyi munkáját kezelje értékként, őrizze meg, kerüljön időnként a gyerekek egyéni dossziéjába, használja az óvodai környezet díszítésére, s a szülők szemléletét is ez irányba formálja. Ebben a tevékenységformában készült munkákat az év során összegyűjtjük, (amelyik olyan terjedelmű év közben hazaküldjük), és a gyermek, év végén hazaviheti.

Fejlődés eredménye óvodáskor végére:

- Örömmel, saját kezdeményezésére ábrázol.
- Készség szintjén kezeli az ábrázolás, kézimunka eszközeit, fokozott önállósággal alkalmazza a megismert technikákat.
- Helyesen fogja és használja a ceruzát, ecsetet, ollót
- Ábrázolása változatos szín és formahasználatot, tagoltságot mutat.
- Tud egyszerű formákat papírból kivágni, hajtogatni, ragasztani.
- Részt vesz játék, kellék, ajándékkészítésben.
- Plasztikai munkái egyéniék, részletezőek.
- Emberábrázolásában feltünteti a részleteket, jelez egyszerűbb mozdulatokat.
- Téralakításra, építésre képes.
- Vonalvezetése balról jobbra halad.
- Megfogalmazza értékítéleteit, tud beszélni az alkotásokról, és elfogadja mások véleményét.
- Az egyéni bánásmód elvének alkalmazása eredményeként a lassabb ütemben fejlődő gyermekek felzárkózása megtörténik.

8.5 Mozgás

„A mozgás sok mindenre orvosság,
De nincs olyan gyógyszer,
Amely a mozgást helyettesíthetné.”
(Görög mondás)

Helye a nevelés folyamatában:

A rendszeres, egészségfejlesztő testmozgás a gyermek legtermészetesebb megnyilvánulási formája, az óvodáskor egész időszakában jelentős szerepet tölt be a 3-7 éves gyerekek fejlődésében. Óvodánkban a mozgásfejlesztés, a testi nevelés kiemelt feladat. A jól felszerelt tornaterem a csoportszobák felszereltsége megfelelő alappal szolgál ehhez. A torna, a mozgásos játékok fejlesztik a testi-, és a szociális képességeket egyaránt. Hozzájárulnak a harmonikus, összerendezett, fegyelmezett nagy és finommozgások kialakulásához, ellensúlyozzák a mozgásszegény életmód ártalmait. Kedvezően befolyásolják a gyermeki szervezet növekedését, teherbíró-, ellenálló képességét. Fontos szerepük van az egészség megőrzésében, megóvásában. Felerősítik a gondozás és az egészséges életmódra nevelés hatását. A mozgáskultúra fejlesztése mellett segítik a térben való tájékozódást, a helyzetfelismerést, a döntést és az alkalmazkodóképességet, valamint a személyiség akarati tényezőinek alakulását. A mozgásfejlesztés két területen valósul meg. a szabad játékban a gyermekek spontán, természetes mozgása közben, és a kötelező testnevelési foglalkozásokon.

Célunk:

Az egészséges életmód, a rendszeres testedzés szokásrendszerének, a testi-lelki harmónia, a társra figyelés, az alapvető testi képességek és a mozgáskészség fejlődése, a mozgás megkedvelése, különös tekintettel a mozgásos játékokra, természetes mozgásokra, és a koordinációra. Mozgás és értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása kialakul.

Feladataink:

- Egészséges, tiszta, biztonságos környezet megteremtése az épületen belül és az udvaron egyaránt, megfelelő öltözetben
- Megfelelő motiváció, a mozgásos tevékenységek pozitív megerősítése, a szükséges és elégséges szabályok megtanítása, betartatása
- A mozgáskészség fejlesztése, a mozgástapasztalatok bővítése és a megfelelő gyakorlati lehetőségek biztosítása a szabad játékban
- A testi képességek (erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség, koordinációs képességek) fejlesztése
- Értelmi és szociális képességek alakítása
- A tevékenységek irányításánál és értékelésénél differenciálni, figyelembe venni az egyéni fejlődési jellemzőket
- Játék, játékoság elsődlegességének tiszteletben tartása a foglalkozásokon
- Téri tájékozódás, testséma, lateralitás, szem-kéz-láb koordináció fejlesztése (középső csoporttól, oldalíságot jelző csuklópánt használata a testnevelés foglalkozásokon)
- A mozgásos tevékenységre mindennap lehetőséget biztosít a teremben vagy a szabad levegőn, és azt változatos formában szervezi meg (zenés torna, kirándulás, mozgásos játékok)
- Évente egyszer mozgásos versenyprogram szervezése csoportjának (akadályverseny, kerékpáros ügyességi verseny, stb.)
- Felkészíti a gyermekeket az évente megrendezésre kerülő Ovifutás-ra
- Kis-, és középső csoportban heti egy, nagycsoportban heti kettő, kötelező testnevelés

foglalkozást szervez és tervez az óvoda tornatermében, udvaron.

- A testnevelés foglalkozások anyagának, a mozgásos játékok kiválasztásánál figyelemmel van az életkorra, az eszközök megválasztására, a csoport összetételére, fejlettségi szintjére.
- Együttműködünk a helyi, nagy múlttal rendelkező Koroncói Tutti Judo Klub-bal, óvodai nevelési időn kívül helyet biztosítva az óvodás korú gyermekek sportolására
- Bátortalan, összerendezetlen mozgású gyermekek felmérése, egyéni fejlesztése (Ayres-terápia)

A mozgásfejlesztés területei:

Mozgásfejlesztés a szabad játékban:

- Meg kell őriznünk a gyerek mozgáskedvét, ha szükséges, fel kell keltenünk ezt a mozgáskedvet, és tudatosan építenünk kell rá
- Megteremtjük a mozgásra inspiráló, biztonságos környezetet a csoportszobában, és az udvaron egyaránt
- Megtanítjuk a szükséges és elégséges szabályokat, és azokat következetesen be is tartatjuk
- Alkalmat biztosítunk, hogy minden gyermek a fejlettségének és igényének megfelelően kielégíthesse mozgásigényét
- Az eszközök és a tevékenységek kiválasztásánál figyelembe vesszük gyermekeink életkorát, fejlettségi szintjét és a csoport összetételét
- Az óvodaudvar lehetőséget nyújt a mozgásformák gyakorlására, miáltal a gyermekek természetes mozgásigénye sokrétűen kielégül
- A gyerekek különböző terepeken gyakorolhatják a mozgást, mászást, gurulást, futásokat, ugrásokat, labdajátékokat, kerékpározást
- A téli időszakban csúszkálást, hógolyózást, hólapátolást, szánkózást szervezünk

Mozgásfejlesztés a testnevelési foglalkozásokon és a mindennapos mozgásfejlesztésben:

Mindennapos mozgásfejlesztés	<ul style="list-style-type: none"> • A napirend fontos része • Megalapozzuk azt az igényt, hogy rendszeresen mozogni jó és szükséges • A középpontban a mozgásos játékok állnak, kiegészülnek járás, futás és gimnasztikai gyakorlatokkal, sok eszközzel
Testnevelés foglalkozások (Kis-, és középső csoportban heti 1, nagycsoportban heti 2)	<ul style="list-style-type: none"> • A foglalkozások anyaga a járás, a futás, a gimnasztika, a főgyakorlatok, valamint a játék • Speciális prevenciós gyakorlatok beindításával a lábboltozat, és a gerinc erősítése • Figyelembe vesszük az adott csoport fejlettségi szintjét, az egyes gyermekek fejlődési ütemét
Ayres-terápia (Hetente 1 foglalkozás)	<ul style="list-style-type: none"> • Az óvodapedagógusok megfigyelései, javaslata alapján, szülők egyetértésével kerülnek a gyerekek a terápiás csoportokba • A terápia célja, hogy egyensúlyi és más érzékszervi ingerek adásával az idegrendszer érettségét, integratív funkcióit növeljük • Szakképzett óvodapedagógus végezheti

Fejlődés eredménye óvodáskor végére:

- Igényévé válik a rendszeres mozgás és beépül a mindennapi életritmusba
- Kialakul a megfelelő mozgáskoordinációja, finommozgása fejlett
- Környezetében megfelelően tud tájékozódni és biztonságosan mozogni, mozgását irányítani, irányokat megfelelően alkalmazni
- Mozgása összerendezetté és ritmikussá válik
- Betartja a szabályokat, kialakul benne az egészséges versenyszellem
- Figyelme, önfegyelme megerősödik
- Tud rollerezni, vagy biciklizni
- Tud rövidebb távon egyenletesen futni
- Testileg és lelkiileg edzetté válik
- Ismer legalább egy labdajátékot, ismeri 2-3 kézi szer használatát, kezdeményez mozgásos játékokat
- Az egyéni fejlesztés során a bátortalan, összerendezetlen mozgású gyermekek is fejlődnek

8.6 Külső világ tevékeny megismerése

„Amit hallok – elfelejtem;
Amit látok – megismerem;
Amit csinálok – megtanulom.”
(Ósi bölcsesség)

Helye a nevelés folyamatában:

„A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti-, emberi-, tárgyi környezet formái, mennyiségi, téri viszonyairól a valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét is. A környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek is birtokába jut a gyermek, és azokat a tevékenységeiben alkalmazza.”

8.6.1 Környezeti nevelési elveink:

- Minden óvodai tevékenységünknek a szemléletformálást és a környezettudatos magatartás kialakítását kell szolgálnia a gyermekek, a szülők és az óvodai alkalmazottak körében.
- Törekszünk a lakóhelyünkhöz közeli környezeti, természeti értékek megismertetésére, a pozitív attitűd kialakítására.
- Az aktív állampolgárrá neveléssel a fenntartható fejlődés biztosítása minden óvodai alkalmazott feladata. Ennek érdekében gyermekeinket víz-, és energiatakarékosságra neveljük, ebben minden dolgozó példaadó magatartása elvárt.
- A gyermekek tevékenységeihez, illetve az óvodaépület dekorációjának elkészítéséhez törekszünk a természetes anyagok minél nagyobb mértékben való felhasználására.
- Előkészítjük, megalapozzuk a korszerű hulladékkezelési kultúrát. Csatlakozunk a helyi és az országos szervezésű programokhoz.

8.6.2 A külső világ tevékeny megismerése

Célunk:

Természetszerető, a természetet védő, értő és érző, nyitott gyermekek formálása. Pozitív érzelmi viszony kialakítása a természethez, szülőföldhöz, helyi szokásokhoz, emberi alkotásokhoz, olyan szokásrendszer elsajátítása, amelyek meghatározóak a környező világgal való harmonikus kapcsolatteremtéshez, a szűkebb és tágabb környezetben való biztonságos eligazodáshoz szükséges képességek kialakulása. Ismereteit tevékenységekben alkalmazza.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Problémaszituációk megteremtésével az érdeklődés felkeltése, a gyermekek kíváncsiságának kielégítése
- Komplexitással, játékos tapasztalatszerzés a természeti-, társadalmi környezetből, a tapasztalatok feldolgozása
- Helyi környezeti adottságok kihasználása téma, és helyszínválasztáskor
- Szűkebb és tágabb környezet megismertetése a fokozatosság elvének betartásával (faluváros)
- A környezetben végbemenő változások rendszeres megfigyeltetése, tapasztalatszerzés elősegítése, kísérletek
- Környezetbarát szokások megalapozása (takarékoskodás hulladékkezelés)

- Minél több kirándulás, terepen végzett tevékenység, élményszerzés
- A gyermekek és a környezet kapcsolatának gyakorlati feldolgozása (évszak változások hatása az emberre, az ember környezetformáló tevékenysége, természetvédelem)
- Alkalmat, időt, helyet, eszközt biztosítani környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására, tájékozódásra, eligazodásra a közvetlen környezetben
- Környezetorientált magatartásformák kialakítása (egymás tisztelete, szeretete, egymás munkáinak megbecsülése, növények-állatok gondozása, rendetlenség, szemetelés, rongálás elítélése)
- Az otthonról hozott élmények spontán és tervszerűen szerzett ismeretek feldolgozása, családokkal való együttműködés
- Tapasztalatgyűjtés az időben való eligazodáshoz
- Jeles napok, ünnepek megismertetése élményszerűen, tevékenységeken keresztül, tapasztalatgyűjtés néphagyományokról, szokásokról
- Elősegíteni a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- Mer és tud kérdezni, érdeklődéssel fordul az őt körülvevő világhoz, adott szituációhoz
- Felismeri az ok-okozati összefüggéseket, kölcsönhatásokat
- Kialakul az analízis-szintézis képessége
- Tudja saját nevét, lakcímét, születési helyét, idejét, szülei nevét, foglalkozását
- Ismeri a községben található nevezetes helyeket, esztétikai alkotásokat, fontosabb intézményeket
- Ismeri a gyalogos közlekedés szabályait, (közlekedési eszközöket)
- Ismeri az évszakokat, azok jellemzőit, eligazodik az időben, sorrendekben
- Tiszteletben tartja a másikat, az emberi alkotásokat, ismeri a növényeket, állatokat, óvja a természetet
- Ismeri saját testét, óvja testi épségét, védi egészségét
- Elutasít minden emberre, illetve természetre irányuló káros tevékenységet
- Ismer foglalkozásokat, mesterségeket, szerszámokat
- Ismer színeket, különböző anyagokat
- Örömteli, tartalmas, tevékeny részvétellel éli át az ünnepeket, jeles napokat, szeret kirándulásokon, sétákon részt venni

8.6.3 A külső világ téri, formai, mennyiségi megismerése

*Ismeritek Számországot,
Itt bizony sok csodát láttok...”
(Osváth Erzsébet)*

Célunk:

A gyermekek már meglévő matematikai tapasztalatai beépüljenek, bővüljenek. Motiváció, lehetőség biztosítása az ilyen irányú ismeretek megszerzésére. Logikus gondolkodás megalapozása.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A játék során adódó spontán matematikai helyzetek kihasználása, az elemi
- ok-okozati összefüggések felismertetése, megtapasztaltatása, ezek különböző tevékenységekben, élethelyzetekben történő gyakorlása
- Érzékelés-észlelés, megfigyelőképesség, figyelem, emlékezet, képzelet fejlesztése, logikus gondolkodás kialakítása
- Egyéni képességek figyelembevétele
- Érdekes, a gyermek kíváncsiságára épülő problémahelyzetek teremtése
- Változatos tevékenységformák biztosítása: egyéni, páros, mikro csoportos szervezéssel
- A térbeli viszonyok, az irányok és helyzetek pontos megnevezése
- Az ingerszegény környezetből érkező, a hátránnyal küzdő gyermekek problémáinak felismerése, differenciált foglalkoztatása

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- Képesé válik arra, hogy az óvodapedagógus gondolatmenetét megértse, kövesse, kéréseit teljesítse
- Képes jól ismert tulajdonságok alapján sorba rendezni, válogatni
- Érti, és helyesen használja a mennyiségekkel, halmazokkal kapcsolatos kifejezéseket
- Képes összehasonlításra, megkülönböztetésre, azonosításra, párosításra
- Számfogalma 10-es számkörben kialakult
- Képes halmaz képzésére, bontására
- Felismeri a geometriai alakzatokat és képes azokat tulajdonság szerint rendezni
- Tér-, és síkbeli tájékozódása fejlett
- Van tapasztalata a tükrökről, szimmetriáról
- A nehézségekkel, hátránnyal küzdő gyermekek, lemaradása csökken, élményekkel, tapasztalatokkal gazdagodnak

Munka jellegű tevékenységek

*„Dolgozzatok legények,
Holnap lesz a vásár,
Kifizetlek benneteket,
Ha eljön a császár”
(népköltés)*

Helye a nevelés folyamatában:

A gyermek mindennapi tevékenységének része a munkajellegű tevékenység, amely az óvodai élet egészében érvényesülő folyamat. Ahogy ez a tevékenység az idők során egyre önállóbbá válik (önkiszolgálás, naposi tevékenység, megbízások önálló teljesítése), ez a gyermekek egyre magasabb fokú együttműködését igényli. Eközben természetes módon alakul a gyermekek szociális magatartása, társas kapcsolata, kommunikációja. Munkajellegű tevékenysége során társadalmi környezetükről is speciális ismereteket szereznek. A negatív és pozitív élethelyzetekben szerzett tapasztalatok – az óvodapedagógus tapintatos segítségével – közösen vezetnek el a kívánt változásokhoz. Természetesen az önállóságra fokozatosan, a munkavégzés folyamatában, az óvodai élet 3-4 éve alatt jut el a gyermek, s e folyamatban az egyéni sajátosságok széles skálájával találkozhatunk (temperamentum, rátermettség, alkalmazkodó képesség). Munkavégzés közben begyakorlódnak és pontosabbá válnak a különböző munkakészségek. Az eszközök célszerű használatán kívül kialakulnak a munkavégzés, a munkaszervezés képességének alapjai is, fejlődik kitartásuk,

felelősségérzetük, önértékelésük.

Célunk:

A munkavégzéshez szükséges beállítódások, célszerű munkafogások, készségek, képességek, tulajdonságok kialakulása, cselekvő tapasztalással a gyermeki személyiség, attitűdök fejlesztése, saját és mások elismerésére nevelés.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Kiegyensúlyozott, nyugodt, sürgetésmentes légkör megteremtése
- Ésszerű munkajellegű tevékenységek biztosítása, fokozatos, folyamatos bővítése
- A külső világ megismerésével kapcsolatos tevékenységek megszervezése, melyekben a gyermekek egyéni fejlettségükhöz mérten vesznek részt
- Megfelelő használati tárgy és munkaeszköz álljon a gyermekek rendelkezésére
- A munkavégzésekkel kapcsolatos szokás-, és szabályrendszer kialakítása. A gyermekekkel való együttműködés és folyamatos, konkrét, reális, vagyis a gyermekek saját magához mérten fejlesztő értékelése
- A munka jellegű tevékenységeket jutalomként adjuk, teljesítését becsüljük nagyra
- Az óvodapedagógus és minden intézményi alkalmazott tevékenysége példaértékű legyen

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- Ügyel saját személye és környezete rendjére
- Munkatevékenységében kitartó.
- Szívesen vállal munka jellegű megbízásokat, e közben jól kommunikál
- A munkavégzéshez használt eszközöket elrakja.
- Az étkezőasztalt esztétikusan teríti meg.
- Étkezés után az edényeket elrakja.
- Részt vesz a teremrendezésben, ágyazásban.

9 A tevékenységekben megvalósuló tanulás

*„Ne erőszakkal oktasd a gyermeket a tanulmányokra,
Drága barátom, hanem játszva tanuljanak;
Már csak azért is, hogy könnyebben megfigyelhesd,
mire van hajlama.”
(Platon)*

Helye a nevelés folyamatában:

A tanulás nem önálló tevékenységformaként jelenik meg a program gyakorlatában. A gyerek játékába ágyazott, változatos tevékenységek során tanul. Ebben a folyamatban az óvónő az egyes gyerek tanulási képességeinek alakulását követi és segíti. Az óvodáskorú gyerek életkori sajátosságaiból következik, hogy a gyerek cselekvéseiben, érzékszervi, mozgásos, tapintásos észlelésen keresztül tanul. A gyermeki tevékenység motorja a játékkedv, a mozgásigény, az utánzási vágy. A környezetben lévő ingerek aktivitásra készítik, kiváltják a hatékony viselkedés igényét, közben ismereteket szerez, készségei, szokásai gyarapodnak, tanul. Ebben az önkéntelen tanulási helyzetben a 3-8 éves gyerekek ismeretei bővíthetők. A gyerek a folyamatban többször átéli, tanulja, mikor, miként figyeljen a környező világra és belső jeleire. Érzékenységgel, érdeklődéssel fordul az őt körülvevő környezeti ingerek, hatások felé, tevékeny aktivitását a felnőtt megerősítő, elfogadó viselkedése befolyásolja, ismétlésre készíti. Ebben az életkori szakaszban a gyermek fejlődéséhez, fejlesztéséhez ez az

érzelmi fogékonyság szolgál alapul.

Célunk:

Olyan gyermekek nevelése, akik az óvodáskor végére elérik azt a fejlettségi szintet, mely lehetővé teszi számukra, hogy a játék átalakulhasson egy külső készítésre reagáló tevékenységgé, melyet a szándékos megtanulni akarás jellemez. Az óvadás gyermekek képességei fejlesztése, építve a gyermekek előzetes tapasztalataira, ismereteire.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A cselekvő aktivitás és a sokoldalú tapasztalatszerzés biztosítása, a gyermek kommunikatív, kognitív, pszichomotoros képességeinek optimális fejlesztése, egyéni adottságainak megfelelően
- A közvetlen környezet folyamatos megismerésének, érzékelésének, észlelésének, biztosítása
- A kívánatos viselkedési szokások alakítása és a szociális készségek fejlesztése
- A játékban rejlő lehetőségek kihasználása
- Az egyéni fejlődési, érési ütem figyelembevételével a tevékenység felkínálása során
- Elsősorban differenciáló, egyéni vagy mikro csoportos, illetve kooperatív technikákat alkalmaz.
- Felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitás erősítése
- Önismeret, önértékelés és teljesítőképeségük megismerésének elősegítése
- Személyre szabott, pozitív értékeléssel a gyermeki személyiség kibontakoztatása
- Projekt hetek alkalmazásával komplex ismereteket nyújt, tapasztalatszerzési lehetőséget biztosít.
- A kiemelkedő képességű, tehetséges gyermekek felismerése, fejlesztése
- Részképesség-lemaradás, illetve egyéb potenciális tanulási zavar időbeni kiszűrése, jelzés a megfelelő szakembernek, óvodavezetőnek

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- Az egyszerű feladatokat megérti.
- Ha a helyzet megkívánja, kivárja, míg rákerül a sor.
- Érdeklődik környezete tárgyai, jelenségei és ezek összefüggései iránt.
- Feladatai végrehajtásában kitartó.
- Szándékos figyelmének időtartama életkorának megfelelő.
- Képes a már elsajátított ismeretek szándékos felidézésére.
- A részképesség- és tanulási zavaros gyermekek időben megfelelő szakemberhez kerülnek.
- A tehetséges gyermekek is megtalálják a kiemelkedő képességüknek megfelelő tevékenységet

Életkortól függő, szervezett tanulás

3-4 évesek	A szabad játékban, illetve az irányított játékban való spontán tanulási forma elsődlegességét meghagyva élünk fejlesztő játék ill. szükség szerint a kezdeményezések lehetőségével
4-5 évesek	A spontán tanulás mellett biztosítjuk a kötetlen és a kötelező foglalkozásokon való részvétel lehetőségét
5-7 évesek	A spontán tanulási formák és a kezdeményezések mellett, megjelennek a kötött, mikro csoportos, egyéni foglalkozások is

10 Az óvodai élet megszervezésének elvei

10.1 Személyi feltételek

*„Gyermekekkel foglalkozni minden bizonnal,
a leghálásabb munka, ami a földünkön osztályrészüil jutott,
de saját tökéletességünket is ez mozdítja előre.”
(Brunszvik Teréz)*

Óvodapedagógusok:

Az óvodában a nevelőmunka kulcsszereplője az óvodapedagógus, jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek. Az óvodapedagógus elfogadó, támogató attitűdje modell, mintát jelent a gyermek számára. Meggyőződéssel, szakmai tudás birtokában, felelősséggel, a kisgyermeket értve, tudatos és tervszerű hatásával segíti a harmonikus gyermeki személyiség életkorra jellemző tulajdonságainak kibontakoztatását és megerősítését.

A nevelőtestület közös értéknek fogadja el a toleranciát, empátiát, egymás segítségét, együttműködést, egymás véleménye iránti megértést, az emberi méltóság tiszteletben tartását, az esztétikus óvodai környezet jelentőségét, a nevelői tevékenység rugalmasságát, a helyzethez és a gyerek egyéni jellemzőihez történő alkalmazkodást, felelősségtudatot, az önművelési, önfejlesztési igényt.

Óvónőink személyiségének jellemzői:

- Nyitottság a kapcsolatteremtésre, jó kommunikáció
- Az újítás, megújulás lehetőségét mindig szem előtt tartják
- A gyermek tisztelete, jogainak tiszteletben tartása, demokratikus nevelési stílus
- A különbözőségek elfogadására törekvés
- Az egészséges életmód, mozgás szeretete
- Környezettudatos szemlélet

A sajátos nevelési igényű gyermekek speciális nevelését, fejlesztését gyógypedagógus végzettségű óvónő segíti. Feladata a SNI gyermekek terápiás segítése, valamint tanácsadás a pedagógusoknak, igény szerint a szülőknek. Óvodánkban nincs lehetőség pszichológus foglalkoztatására, ezért arra törekszünk, hogy az óvodapedagógusok továbbképzés, önképzés keretében minél sokrétűbb pszichológiai, fejlesztőpedagógiai, mozgásfejlesztési ismeretet szerezzenek.

Fontos a nevelőtestület önálló alkotó óvodapedagógiai munkájának segítése és az értékes szakmai ötletek közkinccsá tétele, új kolléganők óvodánk közösségébe való beilleszkedésének támogatása.

A hospitálások lehetősége igény és érdeklődés szerint, kölcsönös betekintési alkalmat ad egymás nevelőmunkájába.

Célunk a program megvalósítását segítő szakvizsgák, további szakképesítések megszerzése (mozgásfejlesztő, drámapedagógus, stb.), továbbképzéseken, konferenciákon való aktív részvétel.

Dajkák:

Minden csoportban egy szakképzett dajka segíti az óvónők munkáját. Fontos feladatot látnak el a gyermekek gondozásában, napközbeni ellátásában az óvodapedagógusok irányításával. Magatartásukkal beszédstílusukkal, ők is hatással vannak a gyermekekre, fontos hogy munkájukban tükröződjön a gyermekek szeretete, elfogadása, tisztelete. Fontos, hogy jól tudjanak együtt dolgozni a csoportban dolgozó óvónőkkel, kompetenciahatáraikat betartva. A csoportok gondozási feladatait, nevelési terveit ismerniük kell, illetve fontos a napi kapcsolatban, hogy ismerjék az óvónő céljait, feladatait, hiszen csak így tudják segíteni munkájukat. A szülőknek felvilágosítást a gyermekek előrehaladásáról, problémáikról csak az óvónőkkel együtt adhatnak.

Az intézmény egyéb alkalmazottainak köre:

A konyhai feladatokat 4 fő látja el, ebből 2 szakképzett (szakácsnő, félállású ételmezésvezető). Fontos, hogy az óvodavezető és az ételmezésvezető kapcsolata ne csak formális legyen (étlap, létszám), hanem az ételmezésben tükröződjön az ÁNTSZ ajánlás, az óvodavezető elvárásai, a gyermekek igényei, a fenntartó elvárásai egyaránt. A karbantartói feladatokat az önkormányzat alkalmazásában álló karbantartó végzi, az óvodavezető koordinálásával. Az intézményben foglalkoztatott logopédus az önkormányzat megbízásával végzi munkáját. Az intézményben szervezett külön foglalkozásokat, és a hittant is csak olyan személy tarthat, aki a közoktatási törvényben meghatározott végzettséggel, vagy óvodapedagógus szakképzettséggel rendelkezik.

Az alkalmazotti közösség tagjaitól is elvárjuk, hogy munkájukkal, magatartásukkal, személyes példájukkal segítsék megvalósítani nevelési feladatainkat.

10.2 Gyermekcsoportok szervezése

Nevelési programunkat 3 homogén csoportban valósítjuk meg, de a gyermekek életkori összetételétől függően előfordulhatnak átfedések a csoportok között:

- Kiscsoport: 3-4 évesek
- Középső csoport: 4-5 évesek
- Nagycsoport: 6-7 évesek

Az óvodai csoportok kialakításakor figyelembe vesszük a gyermek életkorát, fejlettségi szintjét, a szülők igényeit, valamint a közoktatási törvényben meghatározott létszámhatárokat. Arra törekszünk, hogy egy csoportba, lehetőleg kettőnél több SNI gyermek ne kerüljön. A csoportok elosztásáért az óvodavezető a felelős.

Az óvoda teljes nyitva tartási idejében a gyermekekkel óvodapedagógus foglalkozik.

10.3 Napirend kialakításának elvei:

A tevékenységek megszervezésénél elvi szempontunk a folyamatosság, a választhatóság és a rugalmasság. A jól megtervezett napirend segíti a szokások kialakulását és hozzájárul az egészséges fejlődés feltételeinek megteremtéséhez, a tervszerű, összehangolt tevékenységekkel elkerülhető a felesleges várakozás, a téltenség, a kapkodás. A napirend rugalmassága lehetővé teszi az előre nem tervezett, de a gyermekek személyiségfejlődését

szolgáló események beillesztését. Fontos a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítása, szem előtt tartva a játék kitüntetett szerepét. A tisztálkodás és öltözködés végzéséhez, az egyéni szükségleteknek megfelelő időtartamot biztosítunk.

A gyermekek tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez növekvő időtartamú (5-35 perces) foglalkozások tervezésével, szervezésével járulunk hozzá. Ezek szervezése, tervezése az óvodapedagógus számára kötelező, a gyermeknek választható. A tevékenységi formákat az adott korcsoport fejlettségi szintjét, a gyermekek egyéni képességeit, a tevékenység tartalmát, témáját figyelembe véve, szervezzük, élve a módszertani szabadság lehetőségével.

A tevékenységek közül a mozgásfejlesztést célzó testnevelést minden korosztály számára kötött formában szervezzük. (A gyermek, ha igényli, a foglalkozás közben kiléphet a tevékenységből)

A szeptember 1-től május 31-ig terjedő időszak napirendjét a gyermekek biológiai-, társas szükségleteit szem előtt tartva a csoportok óvodapedagógusai állítják össze.

Mivel a nevelés nem zárul le május 31-én, ezért arra törekszünk, hogy a nyári időszak (június 1-augusztus 31-ig) tartalmas, a gyermeki szabadságot tiszteletben tartó, gondosan megtervezett legyen. Az év közben már kialakított szabályok, szokások megtartásával az óvodapedagógus a nyári élet megszervezésénél adjon lehetőséget a gyermekeknek arra, hogy az évszak örömeit szabadabban élvezzék, és kötetlenebb formában biztosítson változatos tevékenységet, lehetőséget a fejlődésre.

NAPIREND:

Érkezéstől az udvari játékig:

- A gyermekek érkezése, fogadása
- Játéktevékenység
- Játékos tanulás, csoportos, mikro csoportos és egyéni foglalkozási formák alkalmazásával
- Mindennapos mozgásfejlesztés Testnevelés foglalkozás
- Tízórai, gondozási teendők ellátása
- Hagyományok ápolása, születésnapok megünneplése
- Játéktevékenység
- Játékos tanulás csoportos, mikro csoportos és egyéni foglalkoztatási formák alkalmazásával
- Élményszerző séták, kirándulások, közös megfigyelések
- Szabad, mozgásos játék az udvaron

Udvari játéktól az ébredésig:

- Naposi munka feladatainak elvégzése, önkiszolgálás
- Ebéd, gondozási teendők ellátása.
- Pihenés-alvás előtti mese, altatódal
- Alvás-pihenés, folyamatos ébredés

Ébredéstől hazaindulásig:

- A csoportszoba rendjének helyreállítása
- Uzsonnázás, gondozási teendők ellátása
- Játékos egyéni képességfejlesztés
- Játéktevékenység
- Szabad, mozgásos játék az udvaron
- Találkozás a szülőkkel, rövid információcsere a gyermek fejlődéséről, magatartásával kapcsolatosan óvónői vagy szülői kezdeményezésre igény szerint

10.4 Hetirend

A hetirend nem napokhoz kötött tevékenységeket jelent, mivel egy-egy környezeti téma köré csoportosítva, azt körbejárva dolgozzuk fel az élményeket, tapasztalatokat, ismereteket a különböző foglalkozási területeken keresztül a hét folyamán. Kivételt képez a testnevelés, sajátos feladatai, céljai, speciális eszköz és helyigénye miatt. A csoportok év elején összehangolják hetirendüket a tornaterem használatára, a fejlesztőszoba-, az Ayres-terápiás eszközök használatára, illetve, a logopédiai foglalkozás idejére vonatkozóan.

11 A fejlődés nyomon követése

A gyermekek beiratkozását követően a leendő óvónők igyekeznek megismerni az új gyermekeket, családokat. Erre jó alkalmat teremt a beiratkozás, községi rendezvények, előzetes szülői értekezlet, illetve szükség szerint a családlátogatások.

Amikor a gyermekek bekerülnek a csoportokba, az óvónők Gyermektükör-kérdőívünk segítségével tárják fel a kisgyermekek óvodáskor előtti életszakaszának fontosabb állomásait, kérdéseit.

A gyermekek óvodai fejlődését egy Egyéni fejlettségmérő és fejlesztést meghatározó lap segítségével rögzítjük, a törvényben, rendeletben, eljárási rendben meghatározottak szerint. A gyermekekről összegyűjtött információkat, dokumentumokat (szakvéleményt, rajzokat), a gyermek dossziéjában tároljuk.

12 Hagyományaink, ünnepeink

Az ünnepek, megemlékezések szervezését a gyermekek személyiségfejlődésében fontosnak tartjuk, mert az érzelmi nevelés és a szocializáció terén kiemelkedő hatásuk van. Ezek az események szervesen illeszkednek a tervezett nevelési folyamatokba, melyeket a szülők közreműködésével készítünk elő, bonyolítunk le. Ünnepeinket az aktuális előkészületek jellemzik, érzelmi, hangulati ráhangolódással, ajándékkészítéssel, az óvoda dekorációjában való megjelenítéssel

Óvodai megemlékezések:

- **Március 15.**

Ünneplése változatosan, csoportonként más-más módon zajlik. Látogatás a Hősi parkba, zászlók kihelyezése, éneklés. Kokárda kitűzése.

Népszokásőrző jeles napok, és az óvoda közös ünnepei:

- **Mikulás**

A Mikulás az óvónők által készített ajándékot személyesen adja át a gyerekeknek, akik alkalmi versekkel, énekkel köszöntik.

- **Karácsony**

Az adventi előkészületekkel (mézes sütemény sütése, ajándékkészítés, környezet díszítése), gyertyagyújtással fokozzuk a várakozás érzelmi hatásait. Az óvoda játékeszköz bővítését erre az időszakra tervezzük, így minden csoport játékot talál az óvoda közös terében feldíszített óriási fenyőfa alatt. Énekkel versekkel ünnepelünk. Ünnepi ruházattal, ünnepi menüvel, esztétikusan terített asztallal fokozzuk az ünnepi hatást.

- **Farsang**

Jelmezben (óvónők, dajkák is beöltöznek) zajló zenés, táncos esemény, aktuális versekkel, énekkel, tréfás játékokkal.

- **Húsvét**

Az előkészületek során a hagyományok ápolása kapja a főszerepet (tojásdíszítés, egyéb szimbólumok), az óvodában közös húsvétváró, tavaszköszöntő mozgásos népi játékokkal ünnepelünk, a gyerekek az óvónők által készített ajándékot kapnak.

- **Anyák napja**

A gyerekek verset, éneket tanulnak, ajándékot készítenek édesanyjuknak.

- **Évzáró**

Az év során megismert énekekből, versekből, dalos játékokból állítjuk össze, az óvoda csoportjai egymás után adják elő műsorukat, ekkor kerül sor az iskolába menők búcsúztatására is.

- **Gyermeknap**

Változatos programok szervezésével, óvodaszinten kerül megünneplésre, a szülők aktív közreműködésével.

Sportrendezvények:

- Ovifutás
- Kirándulások

Csoportok ünnepe:

- Születésnapok

Általában gyertyagyújtással, éneklés, verselés, mesemondás után az óvónők által készített apró ajándékot kap a csoporttól az ünnepelt.

13 Az óvoda kapcsolatrendszere

13.1 Az óvoda és a család kapcsolata

Az óvoda a családi nevelés elsődleges jogát és kötelességét tiszteletben tartva, azt kiegészítve óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő funkciót tölt be. Sajnos a családokban végbement funkcionális változások sok esetben, az óvodában csapódnak le, így hát mindent meg kell tennünk a fejlődésben történő lemaradások korrigálására, a családi nevelés hiányainak pótlására. A feladatok megoldása során az óvodapedagógus feladata érvényesíteni az intervenciók gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.

Feladatunk:

- Megteremteni a bizalom légkörét
- Megismerni a családok nevelési elveit, szokásait
- Megismertetni a szülőkkel az óvoda nevelési elveit
- Az együttműködést a kölcsönös tisztelet, korrekt tájékoztatás jellemezze
- Előremutató, támogató, szakmai tapasztalatokra épülő, családhoz illesztett megoldások megtalálása a segítségnyújtás során
- Megteremteni a tapasztalatcsere alkalmait, együttműködési formáit, közös programok, rendezvények, fórumok szervezésével

A kapcsolattartás formái:

Befogadás: célja, a gyermekek beilleszkedésének segítése. Különbség van a családból, illetve bölcsődéből, vagy más közösségből érkező gyermek befogadása között. Minden gyermek esetében, más-más időt követel a befogadás.

- A befogadási időszak legyen fokozatos, és folyamatos
- Ebben az időszakban az óvónőknek és a dajkáknak az a feladata, hogy bizalommal, szeretettel, megértéssel, odafigyeléssel forduljanak a gyerekekhez, szülőhöz egyaránt
- Elégítsük ki a gyermek játékszükségletét (minél inkább játszik, annál inkább fejlődik, és minél inkább fejlődik, annál inkább játszik)
- Tegyük lehetővé az anya részvételét a folyamatban

- Engedjük, hogy behozzák kedvenc játékaikat, gyakorolhassák sajátos szokásaikat

Családlátogatás: célja, hogy a pedagógusok megismerjék a gyermek környezetét, felmérjék helyét a családban, tájékozódjanak elvekről, szokásokról. Ha szükséges, a gyermekvédelmi felelőssel együtt folytassák le. Szülővel való egyeztetés előzi meg, a szülő elzárkózását tiszteletben kell tartanunk.

Közös ünnepek: célja, lehetőséget teremteni a család és az óvoda közötti kapcsolat kialakítására, elmélyítésére, egymás szokásainak, értékrendjének jobb megismerésére, szemléletük formálására. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek és szüleik számára értékközvetítő funkciója van, hiszen az ünnepek igazi átélésére, a rákészülésre, sok kisgyerekeknek csak az óvodai nevelés a minta, és a lehetőség.

Közös programjaink:

- Családi délutánok
- Évzáró
- Gyereknapi

Családi délutánok: ünnepek előtt, illetve néhány egyéb alkalomkor családi délutánt szervezünk, amikor az óvodában késő délután 1-2 órán keresztül együtt barkácsolhatnak szülők és gyerekek egyaránt. Célunk, hogy a gyermekekre a családban több „minőségi idő jusson”. A szülők jobban megismerjék gyermekeiket, a közös elfoglaltság pozitív irányba mozdítsa a családi nevelést, a szülők jobban megismerjék egymást. Résztvevők: óvónők-dajkák egyaránt.

Fogadóóra: célja a szülők tájékoztatása a gyermekek egyéni fejlődéséről. Tartása személyre szabottan, egyéni egyeztetés alapján célszerű.

Ilyen alkalmak keretében kerül sor a törvény által előírt tájékoztatási kötelezettségünkre a gyermek óvodai fejlődéséről. Az óvónők legyenek felkészültek (feljegyzésekkel, gyermekmunkákkal), hogy mondanivalójukat, megállapításaikat kellőképpen alá tudják támasztani. Fontos a tapintatosság, a bizalom. A fogadóórát kezdeményezheti a szülő is.

Szülői értekezlet: célja, az óvodát, a csoportot, a gyermeket, a szülőket érintő legfontosabb témák, célok, szokások, feladatok, programok, esetleg problémák megbeszélése. Az óvodapedagógus feladata a szülők tájékoztatása, véleményének meghallgatása, javaslatainak figyelembevétele. Idejéről, témájáról legalább 1 héttel előbb értesíteni kell az illetékeseket. A szülői értekezleten jelenléti ív írása és jegyzőkönyv készítése kötelező.

13.2 Óvoda iskola kapcsolata

Célunk:

Egymás munkájának megismerése, tapasztalatok átadása a zökkenőmentes átmenet érdekében

Feladatunk:

- Szülők tájékoztatásának biztosítása
- Betekintés nyújtása az óvodai életbe (tavasszal)
- Gyermekeink beilleszkedésének figyelemmel kísérése (évente 1 -2 alkalommal)
- Kölcsönös meghívások rendezvényekre

13.3 Óvodánk egyéb kapcsolatai

Fenntartóval:

- Hivatalos
- Támogató
- Együttműködő a közös feladatokban

Egészségügyi szervekkel:

- Orvos
- Védőnő
- Családsegítő Szolgálat

Óvodapedagógusi munkát segítőkkal:

- Gyermekpszichológiai és Pedagógiai Tanácsadó Győri Kistérség
- Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság
- Gyermekvédelmi Szolgálat
- Logopédus

Szakmai szervezetekkel:

- Megyei Pedagógiai Intézet
- Tagintézményeink
- Óvodavezetők Munkaközössége
- Pedagógus Szakszervezet

Egyéb kapcsolataink:

- Cigány Nemzetiség Önkormányzata
- Koroncói Tutti Judo Klub
- Koroncó Községért Közalapítvány
- Egyház képviselői

14 Az óvoda gyermekvédelmi feladatai

Célunk:

- Harmonikus, nyugodt, biztonságos óvodai környezet kialakítása
- Megfelelő tájékoztatás az érvényben lévő gyermekvédelmi törvényről az óvodapedagógusok részére
- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetben lévő gyermekeknek esélyegyenlőség biztosítása, fejlődésének elősegítése, hogy javuljon életminőségük, és a későbbiek folyamán könnyebben tudjanak beilleszkedni a társadalomba

Feladatunk:

- A gyermeki értékek minden esetben való védelme
- A gyermeki jogok érvényesülésének figyelemmel kísérése
- Nevelési év kezdetén a HH, HHH gyermekek számának felmérése
- Szükség szerint családlátogatás végzése
- A HH, HHH gyermekek differenciált nevelése, fejlesztése
- A rendszeres óvodába járás figyelemmel kísérése, hiányzás jelzése a gyermekvédelmi felelősnek
- Az óvodában folyó gyermekvédelmi munkáért felelős az óvodavezető, a

gyermekvédelmi munkát koordinálja a gyermekvédelmi felelős.

Feladata:

- Szükség szerint védőnő, családgondozó segítségének igénybevétele
- Anyagi veszélyeztetettség esetén a szülővel közösen kezdeményezni a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylését
- Nyilvántartás vezetése
- Beszámoló készítése

Szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek

- szociális hátrányok felmérése – gyermekvédelmi felelős, óvónők
- gyermekvédelmi felelős és az érintett csoportban dolgozó óvodapedagógusok feltáró tevékenysége – családlátogatások
- egyénre szabott befogadás biztosítása
- óvodába kerüléskor részletes anamnézis felvétele, folyamatos fejlettségmérés
- erre alapozott egyéni képességfejlesztés
- felzárkóztatás, tehetséggondozás
- szülőknek nevelési, életvezetési tanácsadás
- gyermekek egyes képességszintjei fejlettségéről a szülők folyamatos tájékoztatása
- szociális támogatások, juttatások rendszerének kidolgozása
- a szülők tájékoztatása a szociális juttatások lehetőségeiről
- ingyenes/kedvezményes étkeztetés biztosítása a rászorulóknak
- szakmaközi kapcsolatok kiépítése, a meglévők bővítése
- korszerű pedagógiai módszerek alkalmazása –projektmódszer, kooperatív technikák
- pályázatok figyelemmel kísérése, pályázatokon való részvétel
- prevenció; a gyermekek testi, lelki egészségének fenntartása érdekében, a gyermek családban való nevelkedésének biztosítása érdekében előadások szervezése, a gyermek fejlődésének, és hiányzásainak nyomon követése

A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedéseink

- diszkriminációmentes óvodai nevelés, a befogadó, elfogadó toleráns légkör biztosítása
- az óvoda minden alkalmazottjától elvárt inkluzív szemlélet
- a gyermek megismerése, szociokulturális, kulturális hátrányaik feltárása
- intézményi programokhoz, eszközökhöz való hozzáférésük biztosítása
- személyre szabott egyéni képességfejlesztés biztosítása

Gyermekvédelmi munka várható eredménye:

- Csökken a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekek száma
- Minden rászoruló időben kap segítséget
- A szülők bátran fordulnak az óvónőkhöz és a vezetéshez gondjaikkal
- A segítő szervezetekkel hatékony együttműködés

15 Sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelése

Intézményünk biztosítja a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján integrált nevelésre javasolt sajátos nevelési igényű - egyéb pszichés fejlődés zavarai miatt nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott, testi, érzékszervi, enyhe értelmi, beszéd fogyatékos, autista - gyermekek óvodai nevelését.

Programunk elkészítésekor és napi munkánk során figyelembe vesszük a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai irányelvében foglaltakat.

A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált neveléséhez, fejlesztéséhez szükséges feltételek közé tartozik az illetékes szakértői bizottság által meghatározottak szerinti foglalkozáshoz szükséges szakirányú végzettségű óvodapedagógus foglalkoztatása, a foglalkoztatáshoz szükséges speciális nevelési terv, valamint speciális eszköz, a gyermek részére a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása. A habilitáció részben a többi gyermekkel végzett munka során, differenciált bánásmóddal és eszközökkel, részben egyéni vagy kiscsoportos formában valósul meg.

Alapelvünk:

- A sajátos nevelési igényű gyermekek joga, hogy különleges gondozás keretében állapotának megfelelő gyógypedagógiai ellátásban részesüljön
- A fejlesztő tevékenység az óvodai nevelési programban, a napi óvodai életbe beágyazottan valósul meg, igazodva a szakvéleményben foglalt igényekhez
- A pedagógusok felelőssége a sni gyermek képességfejlődéséhez, személyiségfejlesztéséhez szükséges ismereteik bővítése
- Az óvónőknek olyan befogadó csoportlétkört kell kialakítaniuk, melyben a gyermekek magatartása, viselkedése kizárja a hátrányos megkülönböztetést
- A habilitációban részt vesznek a gyógypedagógus, a gyermeket nevelő óvónők, dajka, szülők
- A fejlesztés rövidtávú céljait minden esetben a fejleszhetőséget tükröző gyógypedagógiai- orvosi-pszichológiai komplex vizsgálat diagnózisára, javaslataira, illetve a szakértői bizottság javaslatára kell építeni
- Fokozatosság elve (egyéni fejlődésment az idegrendszer, a mozgás, az értelmi képességek fejlődésében)
- Az egyéni igényeknek megfelelő foglalkoztatás megvalósulása érdekében rugalmas szervezeti kereteket alakítunk ki
- Fokozott figyelmet fordítunk az adatvédelemmel, személyiségi jogokkal kapcsolatos szabályok betartására

A habilitáció fő területei:

- A kognitív funkciók fejlesztése
- Alapmozgások kialakítása, a nagymozgások koordinálásának javítása, az egyensúlyérzék, téri tájékozódás fejlesztése
- Manuális készség, finom motorika fejlesztése
- Kooperációs készség, verbális kommunikáció fejlesztése, beszédindítás, beszédmegértés fejlesztése, szókincs bővítés, nyelvi fejlesztés
- Játéktevékenység alakítása, adekvát játékhasználat elsajátítása
- Közösségi szokások kialakítása, fejlesztése
- Önellátás készségének fejlesztése
- A gyermek érzelmi életének alakítása, gazdagítása
- Biztonság és kölcsönösség megtapasztalása, megteremtése

Célunk:

- A sérült funkciók fejlesztése, újak kialakítása
- A harmonikus, nyugodt, biztonságot adó környezetben természetessé váljon a gyerekek között személyiségük különbözősége
- A sajátos nevelési igényű gyermekek esélyegyenlőségének biztosítása, fejlődésének elősegítése, életminőségük javítása, társadalmi beilleszkedésük segítése

Feladataink:

- Inkluzív szemlélettel a különbözőséget elfogadó viselkedés és magatartás alakítása a gyermekközösségben, ezen belül a tolerancia, türelem megértés, figyelmesség, segítőkészség, empátiás készségek alakítása
- A gyermekek terhelésénél vegye figyelembe az óvónő sérülés jellegét, adott fizikai állapotát
- Felismerni és gondozni a gyermekben rejlő kiemelkedő teljesítményt
- Törekedni kell arra, hogy a nem, vagy kevésbé sérült funkciók tudatos fejlesztésével bővüljenek a kompenzációs lehetőségek
- A nap folyamán mindig csak annyi segítséget kapjon a gyermek, hogy önállóan cselekedni tudjon
- Fontos hogy az óvónő tudatosítsa a csoportban dolgozó dajkával, hogy kommunikációja, bánásmódja, viselkedése ugyanolyan modell értékű, mint az övé
- A pedagógus bővítse ismereteit fejlesztőpedagógiai, gyógypedagógiai téren
- Az óvónő hatékonyan működjön együtt a szaksegítővel (gyógypedagógus, logopédus, pszichológus), a szülőkkel
- Szükség szerint szakvélemény, fejlesztési javaslat kérése a szakszolgálattól, segítőtől
- A megismert lemaradás függvényében, a gyógypedagógussal egyeztetve, speciális fejlesztési terv kidolgozása, megvalósítása, értékelése
- Az óvodáskor végére a sajátos nevelési igényű gyermeket is juttassa el az általános célkitűzésekben megfogalmazott minimális szintre (akaraterő, önállóság, együttműködés)
- A gyermek fejlesztéséhez szükséges tárgyi feltételek biztosítása
- Dokumentáció vezetése

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- A sajátos nevelési igényű gyermekek is szívesen járnak óvodába
- Megtalálják helyüket a közösségen belül, társaik elfogadják őket, sikerélményhez jutnak
- Örömmel vesznek részt a speciális foglalkozásokon
- A bemeneti fejlődéshez képest kimutatható a fejlődés

1. sz. melléklet

A pedagógiai program megvalósításához szükséges eszközök és felszerelések jegyzéke

„Kis gyermekem csak nézzél szerteszét,
Éretted van itt minden, ami szép”
(Várnai Zseni)

Az óvoda objektív feltételrendszerének a fejlesztése az óvoda évenkénti költségvetési keretének függvénye, melyet a fenntartó önkormányzat a mindenkori gazdasági helyzetnek megfelelően biztosít. Az óvoda tárgyi fejlesztéséhez kisebb pályázatok megírásával, eszközök készítésével, a Szülői szervezet támogatásával járulunk hozzá.

Épület:

Óvodánk a község központi helyén, eredetileg is óvodának épült (1989) létesítményben működik. Az épületben 3 csoportszoba, öltöző, 3 WC, mosdó, nevelői szoba (szülők fogadására is alkalmas) vezetői iroda, tornaterem és főzőkonyha működik. 2012-ben sor került az intézmény külső tatarozására, szigetelésére. A program megvalósításához szükséges eszközök és felszerelések rendelkezésünkre állnak, mely megfelel a kötelező minimális eszköz- és felszerelési jegyzékben foglaltaknak. Az óvodai alapeszközöket kiegészítve programunk eredményességét erősítő, speciális eszközökkel is rendelkezünk.

Megfelelő munkakörnyezetet biztosítunk az óvodai munkatársaknak, lehetőséget teremtünk a szülők fogadására.

Udvar:

Óvodánk udvara a 3 csoport számára közösen kialakított, 3 homokozóval, 2 babaházzal, hintákkal, mozgásfejlesztő eszközökkel rendelkezik (dobójátékok, csúszda, láncoshíd, mérleghinták, mókuskerék, rugós játék). A tágas füves területek lehetővé teszik a játékos versengéseket, (futóverseny, akadályverseny, foci, habtenisz). A betonos terület alkalmas biztonsági felszerelések használatával kerékpározásra, rollerezésre.

Az udvar egy részében virágoskertet alakítottunk ki, ahol a gyermekek maguk is gyakorolhatják a növények gondozását. A szülők támogatásával tűzrakó épült, mely szintén sok tapasztalatszerzésre, közös élményekre ad lehetőséget.

A lejtős udvarrészen, télen, az óvoda szánkóin, csúszkáin a szánkózási lehetőség is biztosított, kiegészítve hólapátolással, havas építésekkel.

Esős, nyirkos időben, az óvoda által biztosított gumicsizmákban a gyerekek tapasztalatokat szerezhetnek az időjárásról, állatokról, növényekről.

Egészséges életmódra nevelést segítő eszközök:

Táplálkozás: a főzőkonyha adta lehetőségek jól szolgálják a korszerű táplálkozás megvalósítását, melyet gyümölcsnapokkal is kiegészítünk.

Eszközök: zöldség, gyümölcsmosásra, aprításra szolgáló eszközök, megfelelő mennyiségű tálalóedény, evőeszközök, hűtőszekrény, mikrohullámú sütő.

Mosdók: csoportonként 3-3 mosdóval, wc-vel rendelkeznek, fogmosó pohárral, fogmosó pohár tartóval, törölközővel, törölközőtartóval vannak felszerelve.

Mozgásfejlesztő eszközök:

Bordásfalak, tornaszőnyegek, zsámolyok, padok, Greiswald-készlet, Wesco-készletek, egyensúlyozó eszközök, különböző méretű labdák, füles labdák, karikák, kéziszerek, body-roll hengerek, botok, babzsákok, rugós deszkák, lengőhinták, trambulínok, térhágcsó, tini-kondi, kötelek, gördeszkák, kerékpárok, rollerek, szánkók, csúszkák

Játékok:

Szerepjátékokhoz, konstruáláshoz, építéshez, szabályjátékokhoz megfelelő mennyiségű és minőségű eszköz áll rendelkezésre

Ének-zene:

cd-s, magnetofonos rádió minden csoportban, kazetták, cd-k, óvónői hangszerek, metallofonok, zörej és ritmushangszerek, énekes játékok kellékei

Rajz, mintázás, kézimunka:

Az ábrázolás jó minőségű eszközei (különböző papírok, ollók, színes ceruzák, zsírkréták, festékek, ecsetek, gyurmák, stb.) textilek, természetes anyagok, különböző technikák elsajátításához

Külső világ tevékeny megismerése:

Fényképezőgép, videó lejátszó, szemléltető képek, könyvek, képességfejlesztő eszközök, logikai készlet, egész alakot láttató tükrök, minimat-készlet, mérőeszközök, falu-város, gumicsizmák

Munka jellegű tevékenységek (gyermekeknek):

Seprűk, lombseprűk, lapátok, gereblyék, hólapátok

Nevelőmunkát segítő eszközök:

Számítógép, nyomtatók, fénymásoló, fax, tv, videó, könyvtár, fejlesztő játékok, logopédiai tükör, Ayres-terápiás eszközök

16 Legitimációs záradék

1. Véleményezte

Dátum:

Szülői közösség képviselőjében

2. Elfogadta

Dátum:

Nevelőtestület

3. Jóváhagyta:

Dátum:

Óvodavezető

4. Megismerte, egyetértését nyilvánította:

Dátum:

Fenntartó

5. Érvényességi nyilatkozat

2013. július 1-től visszavonásig

6. Felülvizsgálat, értékelés időpontja: 5 évente

7. Módosítás előírásai

- Törvényi változás esetén
- Feladatváltozás esetén
- A nevelőtestület 2/3-os többségi kezdeményezése alapján, a nevelőtestület dönt a módosítás elfogadásáról.
- Írásbeli előterjesztés nevelőtestületnek, óvoda vezetőségének.

8. Nyilvánosságra hozatala:

A fenntartó és a partnereink által megtekinthető a vezetői irodában és minden csoportszobában, intézmény honlapján.